

Lennart Hedlund

90 000 bilder/dygn skannas i MKC:s storskaliga anläggning i Fränsta

Bildningsförbundet Mittnorrland hade förlagt sitt årsmöte 2005 till Ålsta Folkhögskola tisdagen den 12 april. I anslutning till årsmötet fick deltagarna förmånen att av Lennart Hedlund, chefen för MKC i Fränsta få en visning av den stora mediekonverteringscentralen som klarar av att skanna 90 000 dokument per dygn.

I Fränsta, ca 7 mil väster om Sundsvall i Ånge kommun ligger MKC, Europas för närvarande största anläggning för skanning av kartor och andra dokument. Ett faktum som ganska få är medvetna om eller reflekterar över.

Verksamheten har vuxit stadigt sedan starten 1991 när två var anställda för att inleda mikrofilmning av kyrkobokföringsmaterial. Idag har verksamheten, som sedan 2003 är egen enhet under Riksarkivet, 82 anställda som arbetar i två skift för att klara av det omfattande material enheten har uppdrag att skanna i form av kyrkobokföringsmaterial från 1885-1991 och Lantmäteriets förrättningsakter och kartor från 1600-talets slut fram till nutid. Syftet med arbetet är både att tillgängliggöra mängder av digitaliserat material för utbildning och forskning men också t ex från Lantmäteriets sida att effektivisera sin myndighetsutövning.

Digital registrering och mikrofilmning av arkivhandlingar har pågått i Västernorrlands län sedan 1978. 1984 övertog Riksarkivet ansvar och huvudmannaskap för verksamheten som bestod av SVAR och Registreringsdatabasen, båda med verksamheten förlagd till Ramsele. 1991 startade en verksamhet med mikrofilmning av kyrkoarkivalier i Fränsta som filial till SVAR i Ramsele.

Uppdragets omfattning har hela tiden vuxit och 1996 fick SVAR i Fränsta förtroendet att mikrofilma och skanna Lantmäteriets förrättningsakter. De gamla lokalerna i f d kommunhuset i Fränsta blev för trånga och verksamheten flyttade 1999 till nya och större lokaler. 2003 blev SVAR i Fränsta en egen enhet under Riksarkivet med namnet MKC (Media Konverterings Centrum) och samtidigt avslutades mikrofilmningsepoken. Från 2003 är det skanning som gäller för samliga handlingar.

I MKC:s lokaler råder oklanderlig ordning från mottagning av materialet till leverans av digitala filer till beställaren och leverans av original till arkivering. Materialet måste strikt hållas samman hela vägen från mottagning till leverans trots att det inte alltid kan behandlas lika under processen på grund av materialets art och storlek.

Fyra höghastighetsskannrar, sju kartskannrar och åtta bokskannrar sköter digitaliseringen av materialet. Beställarna har olika krav på teknisk kvalitet och löpande granskning av arbetet och kvalitets-säkringen utgör en viktig del av processen. Kapaciteten är mycket hög och per dygn hinner två skift med ca 90 000 inskannade bilder.

Man kan skanna alla storlekar upp till A 0 i sv/v, gråskala eller färg. MKC kan även skanna 35 och 16 mm mikrofilm och kan leverera utskrift på arkivbeständig 16 mm mikrofilm. De digitala bilderna levereras till beställaren i två format. De lågupplösta bilderna för Internet distribution levereras över nätet och de högupplösta bilderna för digitalt bevarande levereras på hårddiskar.

Kyrkobokföringsuppdraget som pågått sedan 1992 kommer att avslutas ca 2014. Lantmäteriets material ska vara klart och levererat ca 2008. MKC är öppna för nya uppdrag och erbjuder nu sina tjänster till andra stora potentiella beställare som t ex KB. MKC tar även emot uppdrag av mindre omfattning och har t ex digitaliserat delar av materialet om Raoul Wallenberg på uppdrag av Utrikesdepartementet. MKC vill också småningom kunna leverera digitala textfiler på inskannat material som t ex böcker och annat textbaserat material.

Mer om verksamheten finns på MKC:s hemsida www.mkc.ra.se

Roland Tiger

